

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 614/2020-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 25. novembra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Libora Duľu a Ladislava Duditša (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátskou kanceláriou Jarabica, s. r. o., Kutlíkova 17, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Martin Jarabica, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 42/2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Obsah ústavnej sťažnosti a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. novembra 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia

základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 42/2019 (ďalej len „napadnuté konanie okresného súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že 28. augusta 2019 bola na okresnom súde podaná žaloba, ktorou sa sťažovateľka domáhala zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva na nehnuteľnosti (garáž), ktorú vlastní v podiele 6/8 k celku, a zároveň sa domáhala prikázania tejto nehnuteľnosti do jej výlučného vlastníctva.

3. Sťažovateľka uviedla, že *„posledný úkon v predmetnom konaní, ktorý súd vykonal, bolo vydané uznesenie zo dňa 07.11.2019, ktorým priznal žalobkyni oslobodenie od súdnych poplatkov. Od podania žaloby do dnešného dňa ubehlo viac ako 14 mesiacov v rámci ktorých je súd 12 mesiacov nečinný a preto máme za to, že jeho nečinnosťou prišlo k prietahom v konaní bez zavinenia navrhovateľky.*

... až v januári 2020 sa žaloba posielala žalovaným. Žalovaná v 3. rade... si zásielku neprevzala, neskôr sa doručovalo prostredníctvom OR PZ BA III a nakoľko sa ani takto doručení zásielku nepodarilo doručiť, doručovala sa žaloba v máji prostredníctvom úradnej tabule súdu a prostredníctvom zamestnávateľa. Až v auguste Okresný súd urgoval zamestnávateľa, aby sa vyjadril, či sa mu podarilo žalobu doručiť. Až dňa 19.10.2020 bol spis predmetného konania predložený sudcovi, t.j. 14 mesiacov po podaní žaloby, súd vytýčil pojednávanie na 09.02.2021 -t.j. po viac ako 17 mesiacoch po podaní žaloby.“.

4. Sťažovateľka následne konštatovala, že okresný súd nerozhodol v primeranej lehote a bez zbytočných prietáhov, čím porušil jej v bode 1 označené práva, keďže nemožnosť doručiť žalobu žalovaným zo strany okresného súdu nemôže byť na jej ťarchu, keďže riadne označila žalovaných.

5. Na základe už uvedeného sťažovateľka v petite ústavnej sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví porušenie jej v bode 1 označených práv postupom okresného súdu v napadnutom konaní. Sťažovateľka zároveň žiada, aby ústavný súd prikázal v napadnutom konaní okresnému súdu konať bez zbytočných prieťahov. Okrem toho sa sťažovateľka domáha priznania finančného zadosťučinenia v sume 2 000 € a náhrady trov konania v sume 375,24 €.

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

6. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

7. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

8. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje

na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III. Posúdenie vecí ústavným súdom

9. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, ak ústavný súd pri jej predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

9.1 Dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť je aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej.

9.2 Za dôvody zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti treba v zmysle judikatúry (napr. IV. ÚS 62/08, IV. ÚS 211/08, II. ÚS 640/2016) považovať aj konkrétne okolnosti prípadu, predovšetkým intenzitu pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní dotknutého orgánu verejnej moci a ich ústavnoprávny rozmer a únosnosť z hľadiska požiadaviek na ochranu práv, ktorých porušenie sa namieta, vrátane posúdenia, či tieto pochybenia, resp. nedostatky reálne spôsobili alebo mohli spôsobiť sťažovateľovi ujmu na jeho ústavou zaručených právach.

10. Podstatou ústavnej sťažnosti a predmetom konania pred ústavným súdom je návrh sťažovateľky na ochranu pred postupom okresného súdu v napadnutom konaní, ktorým malo byť porušené jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote.

11. Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. II. ÚS 26/95, I. ÚS 76/03, III. ÚS 154/06, II. ÚS 438/2017).

12. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní návrhu preskúmal opodstatnenosť námietok sťažovateľky z pohľadu svojej konštantnej rozhodovacej praxe. Pri ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ústavný súd už v minulosti odmietol ako zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť „vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných prietáhov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (napr. II. ÚS 109/03), resp. ak „argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04).

13. Ústavný súd konštatuje, že s prihliadnutím na predmet sporu v napadnutom konaní je jeho doterajšia dĺžka na okresnom súde (15 mesiacov) v rámci ústavnej akceptovateľnosti, pričom tento záver je možné vysloviť aj bez potreby detailnejšej analýzy priebehu napadnutého konania, a preto zo strany okresného súdu nemohlo dôjsť k takej intenzite zásahu do práv sťažovateľky, ktorá by zodpovedala ústavne relevantnému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

14. Ústavný súd tiež poukazuje na nekonzistentné tvrdenia sťažovateľky v odôvodnení ústavnej sťažnosti, kde na jednej strane tvrdí, že okresný súd je nečinný 12 mesiacov (od novembra 2019), ale na druhej strane v období tejto „nečinnosti“ opisuje

procesné úkony okresného súdu súvisiace s doručovaním žaloby žalovaným vrátane nariadenia pojednávania.

15. Ústavný súd zároveň pripomína, že prípadná nasledujúca nečinnosť okresného súdu by v spojení s doterajším priebehom konania mohla založiť inú kvalitu posudzovania zbytočných prietáhov a prípadné neefektívne (nesústredené) konanie okresného súdu alebo konanie poznačené zjavnou nečinnosťou by mohlo byť v príčinnej súvislosti s porušením základného práva na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V takom prípade by toto rozhodnutie netvorilo prekážku neprípustnosti opätovného konania a rozhodovania vo veci samej podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde.

16. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

17. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o jej ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. novembra 2020

Miroslav DURÍŠ
predseda senátu